



Νικαια. — Ο ναός της Ἀγ. Σοφίας.

στήλη αὕτη ἐπὶ βάσεως τετραγωνικῆς ὑψους 2,70 μέτρ. φερούσης πρὸς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τρεῖς βαθμίδας, ἐφ' ὧν ὑψοῦται ὁ κυρίως ὀθελίσκος ὅστις ἀποτελεῖται ἐκ πέντε τριπλεύρων ἐπαλλήλων λίθων.

Τὸ ὑψος τῆς στήλης εἰναι 14 μέτρων. Ἐπὶ τοῦ πρώτου τριγωνικοῦ λίθου ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιγραφὴ «Γ. Κάσσιος Φιλίσκος Κασσίου Ἀσκληπιδότου υἱός, ζήσας ἔτη ΗΓ.»

Ἡ ἴστορία ἀναφέρει πολλοὺς Κασσίους. Ἡ ἐπιγραφὴ διμιεῖ περὶ Κασσίου Φιλίσκου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀσκληπιδότου, ὅστις ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος διὰ τὴν φιλίαν του πρὸς τὸν ποιητὴν Σοφάννον· δὲν εἶγε δῆμος ἀπίθανον νὰ ἀνήκῃ καὶ εἰς τὸν Διώνα Κάσσιον ὅστις καὶ Νικαεὺς ἦτο καὶ ἀπέθανεν ἐν Νικαίᾳ, ζήσας ὑπὲρ τὰ 80 ἔτη, ἥτο δὲ τοιαύτη ἡ κοινωνική του θέσις ὥστε νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τῶν συμπολιτῶν του τοιαύτης τιμῆς. "Οπωδήποτε δὲ οὐδελίσκος ἀνήκει εἰς τὸν Α' μ. Χ. αἰῶνα.

ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ*)

*Ανάκτορα Κνωσοῦ

Εἳ ἀνάκτορα ἔχουν ἀποκαλυψθῆ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Κρήτῃ πάντα συγχρόνως περίπου κτισθέντα, περὶ τὰ μέσα τῆς Β'. π. Χ. χιλιετηρίδος. Τὸ μεγαλείτερον τούτων καὶ πλουσιώτερον εἰναι τὸ τῆς Κνωσοῦ, μετὰ τοῦτο ἔρχονται κατὰ σειρὰν τὸ τῆς Φαιστοῦ, τὸ τῆς Ἀγ. Τριάδος, τὸ τῶν Γουρνιών καὶ τὸ τῆς Τυλίσου.

Τῶν ἀγκυτόρων αὐτῶν θαυμαστὴ

*) Λεπτομερῆ περιγραφὴν αὐτῶν ἐδημοσίευσεν δ. κ. Ιωσήφ Χατζηδάκης εἰς τὴν «Κρητικὴν Στοάν» τοῦ ἔτους 1909.

εἰναι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, στηριζομένη ἐπὶ σχεδόν σοφωτέτου ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆς, φωτισμοῦ, στερεότητος καὶ συγκοινωνίας.

Τὸ ὑπὸδρομοῦ παριστᾶ τὸν ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Κνωσοῦ θρόνον. Μετὰ τὴν κεντρικὴν αὐλὴν διάδρομος δῦνηγει εἰς προθάλαμον, καὶ εἰτα εἰς θάλαμον φέροντα γύρῳ κτιστὰ καθίσματα (πεζοῦλες) ὡς φαινεται ἐν τῇ εἰκόνι (Ἄρ. 1), εἰς τὸ μέσον δὲ τοῦ δεξιῆς τῷ εἰσερχομένῳ τοίχου ὑπάρχει θρόνος ἐκ γύψου. Ἀντικρὺ τοῦ θρόνου εὑρέθησαν τρεῖς βάσεις στρογγυλῶν τοιούτων, συμπληρωθέντων νῦν κατὰ μίμησιν τοιχογραφιῶν.

Ἐις ἔτερον δωμάτιον τοῦ αὐτοῦ ἀγκυτόρου, εἰς δύο βαθεῖτετραγώνους λάκκους εὗρετον τὰ ἔκτηνα πορσελάνης δόνομαστα τῆς Κνωσοῦ Εἰδώλια καὶ ἄλλα ἀντικείμενα τέχνης (εἰκὼν 2) Ὁ εἰς τὸ μέσον τῆς εἰκόνος (Ἄρ. 2) σταυρὸς ἥτο ἀντικείμενον λατρείας, παριστάνον διστροφὸν ἀπλεποιημένον μὲ τέσσαρας μόνον ἀκτίνας.

*Ανάκτορον Τυλίσου.

Τὸ ὑπὸδρομοῦ παριστᾶ μικρότερον σχετικῶς ἀνάκτορον, τὸ τῆς Τυλίσου, διπέρ θμως ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ τὸ τῆς Κνωσοῦ ἀρχιτεκτονικὴν διάταξιν.



Κρητικὰ ἀνάκτορα. — 1. Θρόνος Κνωσοῦ.